

Strel iz silobrana pred sodiščem. — Pred ljubljanskim sodiščem se je zagovarjal dne 24. aprila 50letni posestnik Jožef Vrtačič iz Zibovega sela pri Novem mestu. Obtožnica mu je očitala, da je letos dne 30. januarja ponoči ustrelil kmečkega fanta Antona Turka. Pri Vrtačičevih so praznovali poroko hčerke Marije. Zvečer so fantje prišli voglarit in Vrtačič jih je pogostil. Čez dobro uro so pridrveli nazaj in vrnili nekaj vina, češ, da je prekislilo. Drugi dan so isti fantje voglarili pri sosedu Barboriču, na povratku pa so začeli pred Vrtačičevo hišo razgrajati. Ker je Vrtačič to že pričakoval, se je bil oborožil s puško in se skril v hlev. Ko so prišli fantje mimo, je ustrelil v zrak. Takoj nato je videl prihajati od kozolca na dvorišče nekega moškega. Bil je Anton Turk. Vrtačič je sprožil. Turk se je po strelu obrnil in napravil le še kakih 10 korakov. Pristopili so fantje, ki so ga dvignili, nakar je izdihnil. Vrtačič je bil obsojen radi prekoračenja silobrana na leto dni zapora, pogojno za dobo treh let.

Klobuke za birmance in botre kupite najcenejše pri klobučarju Franc Berniku v Mariboru, Trg Svobode, med gradom in frančiškansko cerkvijo. 407

Velika izbira manufakturnega blaga v Trpinovem bazarju, Maribor, Vetrinjska ulica 15. Naši kupci dobe koledar »Slovenskega gospodarja«.

Skrofulozne rane. Ta dolga bolezen nakazi človeka, ker mu še po ozdravljenju pušči vidne neleppe brazgotine. »Fitonin« take rane hitro ozdravi, ne da bi ostali kakršnikoli znaki. Steklenica »Fitonina« stane 20 Din v lekarnah. Po poštne povzetju 2 steklenici 50 Din. Poučno knjižico št. 18 pošlje brezplačno »Fitonin« dr. z o. z., Zagreb 1-78. (Reg. pod št. 1281 od 28. VII. 1933.)

Obžalovanja vredni slučaji.

Prijet požigalec. Mariborska policija je zaprla in predala sodišču Ivana Petkica, 32letnega delavca, ki je zažgal lev Marije Lilinger v Voseku. Zagrešil je tudi še posilstvo pri Sv. Marjeti ob Pe-

snici. Aretirani je že priznal oba zločina.

Uboj. V Juršincih pod Ptujem so se sprli fanti in smrtna žrtev je postal 22letni Kon. Polanec, katerega je ustrelil 23letni J. Holc iz Zagorčev. Ustreljenega so sodno raztelesili pri Sv. Andražu v Slov. goricah in ugotovili, da mu je krogla iz samokresa prebila srce, pljuča in odvodnico ter je obtičala v hrbtenici. Aretirani priznava dejanje z izgovorom na silobran.

*

Razno iz Prekmurja.

Turnišče. V pojasnilo po nepotrebnem se razburjajočim osebam. Dne 21. marca sem poročal na tem mestu sledeče: Prejšnji teden se je vrnila iz Paračina g. Anica H. Kakor je pri mladih dekletih običajno, je tudi ona šla od doma, da bi si prislužila denarja za lepšo obleko in večjo halo. Ker pa ji gospodar ni dovolil, da bi v nedeljo in ob praznikih zahajala k božji službi, je službo pustila in se je

vrnila domov, kar je lepo od nje itd. itd. Gdč. Anico očitno bode beseda »bala«. Zdi se mi, da je to besedo popolnoma narobe razumela. »Bala« je slovenska beseda in pomeni vse, kar nevesta, po domače snega, dobi, ko se poroči. Gospodična pa si besedo »bala« razlaga v domačem prekmurskem narečju, kjer »bala« pomeni zavoj blaga, platna. Njeno razburjanje je čisto nepotrebno, ker je ves odstavek o njej napisan le pohvalno in ne poniževalno. Popolnoma nerazumljivo pa se mi zdi vznemirjanje g. Ivana P., ker se poročilo njega sploh ne tiče. — Poročevalec »Slovenskega gospodarja«.

Gomilica. Naša vas kakor tudi okolica mnogokrat nepovabljeni in nedobrodošči, ki najraje prihajajo ponoči, ko že ljudje spijo. Ti dolgoprsti ponočnjaki kaj radi hrepene po tujem blagu, zlasti po perutnin. Tako so pred kratkim večim gospodinjam odnesli kokoši, a tokrat niso imeli sreče; kajti oko postave je čuječe in tudi tem kurjim tatovom so prišli orožniki na sled ter z njimi pošteno obračunali, kar jih bo najbrž spamevalo.

Dolina votlin v Karmelskem pogorju.

Angleški in ameriškanski starinoslovci so odkrili na znanem Karmelskem pogorju v Palestini podzemeljske votline, ki so že obljudene skozi neverjetno dobo — 100 tisoč let. Tamkaj so zadeli na dosedaj najstarejša človeška okostja. Ta okostja so dobro ohranjena in so preračunali njih starost na 75 tisoč let. V onih davnih predzgodovinskih časih, ko je počivala Evropa pod debelo plastjo leda, se je veselila Palestina toplega ter deževnega podnebja. Tedaj so se podili tamkaj bivoli, nosorogi, po vodni konji in krokodili. Saj so našli pre-

Januš Golec:

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih.

In res! V poltemo zavitih zgodnjih urah je bilo opaziti pod hribom gibanje in tekanje, ki se je strnjalo v krog. Kruci so pripravljali napad. Straže so pozvale na opazovanje župnika. Poveljnik je uganil kmalu, za kaj bo šlo tokrat. Napadli bodo strelci. Vsak bo držal pred seboj po eno in več debelih vreč s slamo. Po trebuhu se bodo plazili navzgor do volčjih jam. V te bodo pometali vreče, skočili sami vanje in seve na s slamo zavarovano vrečo, sicer bi se nabodli. Vsak bo izpulil s časom ostre kole in čepel precej udobno ter varno kakor v zakopu. Iz jam bodo otvorili ogenj iz pušk na jeruzalemske nasipe v trenutku, ko se bodo ponovno pojavile za njihovimi hrbti vrste lestvarjev in kijarjev. Nekaj teh strelcev — vrečarjev bodo že upihnili iz utrd s strelji; ostalo bo treba iztrebiti s previdnimi protinapadi. Tako se je glasil poveljnikov poduk, katerega so bili potrebni branitelji.

Kruci so se že plazili na kreber po hribu, porij-

17. nadaljevanje.

vajoč pred seboj natrpene vreče. Tokrat niso tulili po indijansko. Čuti je bilo le pritajeno hrsanje obleke po zmrzli zemlji, katerega je prekinjal še vedno obupni jek s smrtjo se borečih po volčjih jamah. Tudi vrečarji so varali sami sebe v nadi, da bodo gotovo presenetili prve zmaže pijane v spanju in se potegnili do cilja neopaženo ter brez izgub.

Komaj so se priplazili v strelno razdaljo, so zaplamtele visoko plamenice na vseh koncih zakopov. Osvetljevale so liki kača lazeči cilj. Na rezko povelje so odjeknili s hriba navzdol prvi streli. Kruc, ki ni skril v trenutku oddaje prve salve butice za vrečo, se je zakotalil po hribu v objemu majke smrti. Nezadeti se niso spustili v beg. Planili so kvišku, vsak vrečo za ramo, in že je izginil v jami, kjer se je spustil na vrečo brezobzirno na že nabodenega tovariša in mu pomagal s težo lastnega telesa hitreje v večnost. Naskok na jame in izgin v njih se je odigral z naglico, da Miklavčani niti utegnili niso, da bi bili ponovno nabili svoje krese in pihalnike.

V jamah potuhnjenih napadalcev ni nikdo več videl. Da so pridno na delu, so pričali polomljeni kolci, ki so frčali iz pasti na vse strani, in številni

Črenšovci. Pred nedavnim se je začel pri nas tečaj za trajno vezenje. Vodi ga učiteljica vezenja gđc. Marija Kogovšek iz Ljubljane. Na tem tečaju se dekleta marsikaj lepega in koristnega nauče, zato se ga pridno udeležujejo.

Bogojina. V prvi polovici preteklega meseca so pri nas žalostno zapeli mrtvaški zvonovi ter oznanjali smrt g. Jožefa Časara. Pokojni je bil delaven mož. Bil je namreč med ustanovitelji naše kmečke hranilnice in posojilnice, obenem pa vnet delavec v zadrugi. Njegova pridnost in delavnost se že izraža v tem, da je dal šolati vse svoje otroke, čeprav je bil manjši posestnik. Toda dobrobit otrok mu je bila tako pri srcu, da je rajši sebi pritrgal od ust, kakor pa da bi otroci ostali doma neizšolani. Zapustil je več otrok, ki so že vsi pri svojem kruhu, razven najmlajšega Franceta, vnetega delavca v akademskih društvih, ki študira na ljubljanski univerzi pravo in bo predvidoma v kratkem končal. Francetov brat Vinko pa že par let deluje kot učitelj v Genterovcih in je v svojem delokrogu dosegel lepe uspehe. Vsled svoje delavnosti in domačnosti je pri ljudeh, ki so večinoma Madžari, postal zelo priljubljen in gotovo bi jim bilo težko, ako bi bil službeno premeščen. Francetova sestra Anica je lani diplomirala v ljublj. ženski bolnici, ena pa se je posvetila samostanskemu življenju in postala sestra-nuna, dočim je najstarejši Jože poročen v Murski Soboti. Pokojni g. Časar je zadnje čase vsled bolezni začel hirati in bolezen ga je premagala. Spreviden s sv. zakramenti je vzorni katoličan in skrben družinski oče zatisnil oči k večnemu počitku. Naj mu bo lahka zemlja, a žalujočim domačim in vsem sorodnikom pa naše iskreno sožalje!

Dolnja Lendava. Dne 15. marca se je pri nas vršil občni zbor krajevnega odbora Udruženja vojnih invalidov v Dolnji Lendavi. Izvoljen je bil ponovno stari odbor. Obisk je bil slab, tem bolj pa dne 22. marca. Tega dne se je namreč vršil redni občni zbor »Udruženja trgovcev v D. Lendavi«. Zborovali smo v prostorih hotela »Krona«. Občnega zbora sta se udeležila g. Čeh Franc, predsednik Združenja trgovcev v Murski Soboti in zastopnik TOI g. Igo Kaiser, tajnik Zveze trgovcev v Ljubljani.

Dolnja Lendava. Dne 23. marca, ob treh popoldne so dobili naši vrli gasilci telefonični poziv na pomoč k požaru v D. Mihajlovu pri Čakovcu. V par minutah so bili zbrani in 16 jih je odbrzelo z veliko motorno brizgalno proti kraju nesreče. Ko so prišli na kraj požara, so videli že veliko razdejanje, a niso se obotavljali, temveč so se takoj lotili dela ter reševali, kar so mogli. Z delom so začeli krog četrta na pet in delali neprestano do četrta na 11. uro. Motor je izvrstno deloval, dočim je pri dveh drugih brizgalnah se pokvaril. Zelo lepo od naših gasilcev, da so bližnjemu takoj pripravili pomagati ter se ne pritožujejo, čeprav delajo brez počitka celih šest ur. Kakor je že list poročal, je zgorelo nad 100 hiš in gospodarskih poslopij. Vzrok požara še ni znan.

Dolga vas. Danes teden smo na tem mestu poročali, da je pri nas tik ob madžarski meji kar nenadoma začel goreti gozd. Po natančnejših raziskavanjih so dognali, da je zgorelo skoraj 10 oralov gozda, ker znaša približno 10.000 Din škode.

Širite „Slov. gospodarja“!

Sovražniki katoliškega mladinskega pokreta.

Katoliško mladinsko gibanje ima na svetu razne nasprotnike. Nekateri mu

nasprotujejo z besedo in agitacijo, drugi z nasiljem. Nasilno mu nasprotujejo nacionalisti, ki stavijo narodnost nad vero. Mladina mora narodno čutiti, vsak njen življenjski dih mora biti prešinjen z narodnostnim duhom, vera je postranska stvar. Nacionalistični pretiranci gredo v svoji zagrizenosti celo tako daleč, da proglašajo vero kot škodljivo in pogubno za narodnost, ker ovira s svojo versko moralo (verskimi

predpisi za življenje) razmah vseh sil narodnostnega pokreta.

Na tem stališču je nemški narodni socializem, ki onemogočuje delovanje katoliških mladinskih organizacij v Nemčiji ter jih preganja do uničenja. Geslo, ki ga je izdala Hitlerjeva mladina, slove: »Katoliško mladino je treba naučiti nemško misliti.« Katoliška mladina bi ne smela več misliti krščansko, marveč nemško = pogansko nemško. Njeno teženje in stremljenje mora biti naravnano ne k Bogu kot končnemu življenjskemu cilju, marveč k ojačitvi nemške pasme in očiščenju nemške krvi, ki je prva na svetu. Nemška pasma, nemška kri, nemški bog: to so tisti maliki, ki naj jim služi nemška mladina in vse nemško ljudstvo. Ker pa nemški katoličani nočejo sodelovati pri nemškem narodno-socialističnem malikovanju, so izpostavljeni preganjanju, ki ga trpi v dnevno rastoči meri katoliška mladina.

Na isti sovražni liniji zoper katoliški mladinski pokret se z nacionalisti nahajajo tisti, ki so jim drugače protivni, ker stojijo na skrajni levici: mednarodni socialisti in komunisti. Predzadnjo nedeljo v aprilu so to dokazali španski socialisti. To nedeljo je bila napovedana velika manifestacija katoliške mladine v Eskorialu (severno od Madrida). Da bi to prireditev, za katero je bilo napovedanih 50.000 udeležencev, onemogočili, so socialisti napovedali za Madrid in okolico 24urno splošno stavko. Socialistična hudobna nakana se ni posrečila, vlaki so kljub stavki vozili, popeljali so udeležence kongresa v Eskorial in zopet domov. To je brezverne socialiste tako razkačilo, da so napadali posebne vlake, avtobuse ter druga vozila, v katerih so se vozili člani katoliških mladinskih organizacij. Katoliški mladeniči in člani ljudske Akcije so se branili z orožjem ter so z orožjem v rokah izvojevali svobodno pot svoji veličastni manifestaciji.

★

mrliča ter še vedno na pomoč vpijoči težki ranjenci. Tudi slednji so morali iz jam, da so našli v njih kritje zdravi tollovari.

Utrjevalnega dela po jamah niso smeli opazovati branitelji mirno. Enkrat vgnezen Kruc bi lahko pogubonosno čivkal iz svoje puške cele dneve in vznemirjal tabornike. Župnik je zapovedal podkuriti lonce ter kotle s smolo. Prve vrste izpadnikov so se lotile jamarjev v kritju pušk s polnimi piskri vrele smole, katere se sigurno ni nadejal nobeden sovražnik. Da je bilo povelje na izpad z vrelo smolo posrečeno izbrano, je oznanil taboru krik, tuljenje in obupni skoki iz jam. Kruci — strelci iz volčjih jam vsi opečeni po vinogradih, za njimi dobro pomerjeni streli. Sedaj je bil celo poveljnik mnenja, da bodo uživali par dni mir, dokler ne bo dobila ravbarska golazen ojačenj ali topov iz Čakovca.

Zimsko jutro je pozdravilo vrle branitelje od otrok ter mater in očetov. Vse je bilo na kolenih v glasni molitvi v hramu žalostne Matere božje, v katerem je pel sveto mašo zahvalnico župnik Stariha ob pritrkovanju zvonov.

Po končani službi božji je vrelo vse na okope,

odkoder je bil ono jutro po odbitju drugega napada kot ribje oko čist razgled. O sovražniku ne sluha ne duha. Ali je sploh pobegnil, ali se pa skril kam dalje, da si odpomore od občutnih izgub. Poveljnik je oznanil popolno varnost in pokop mrličev, katerih so našli 156 in nekaj še pri življenju ostalih ranjencev, ki so kmalu umrli vsled izgubljene krvi, prezebe in na zvižajočih bolečinah zastrupljenja.

Dveh lepih zmag brez vsake izgube so se veselili Miklavčani in se zahvaljevali nebeški Materi, da jih ni prepustila pokolju in požigu. Župnik je dal nanositi naslednje predpoldne na najbolj vidno točko Jeruzalema grmado in jo zažgati radi čistega neba, da so morali videti njen visoko segajoči plamen do Čakovca, po celem Murskem polju in v Krajini. Goreča grmada z jeruzalemskega griča bi naj oznanila po dogovoru s »hauptmanom« Veržejcem zavrnitev prvih napadov in bila obenem opozorilo, naj prihitijo na pomoč, odrežejo Krucem umik in jih potolčejo do zadnjega. Kres je prasketal veselo, se vzpenjal visoko proti nebu in pel v svetlih plamenih prvo hvalnico za zmago nad sovragi pri tokratnem in največjem vpadu strašnih Krucev!

ostanke od vseh baš kar naštetih živalskih vrst. Starinoslovci so raziskovali karmelske votline zadnjih 6 let, in so dokazali, da so služile človeku skozi 100 tisoč let v bivališče. Prvotni prebivalci karmelskih votlin so bili iz kamene dobe, nadaljni narodi, katere omenja sv. pismo stare zaveze in pozneje pa Arabci, ki so še danes doma v podzemeljskih luknjah gore Karmel.

==

20.000 slonov pa eden avtomobil.

Gotovo še ni bilo slišati, da bi bil avtomobil zamenjal lastnika za 20 tisoč slonov. V naslednjem slučaju ne

Velika Nedelja. Pri katoliškem društvu začne prvo nedeljo v maju dne 6. poslovati oživotvorjena knjižnica. Društvo je nakupilo z nabranim denarjem nekaj novih knjig, ki jih da sedaj na razpolago čitanja željnemu ljudstvu. Izposojuje se ob nedeljah eno uro pred drugo službo božjo, nakar se dvorana zapre. Izkaznica za knjižnico stane 2 Din, izposojnina za knjigo pa 50 par. Segajte pridno po

dobrih in lepih knjigah, ker le take plemenitijo naše duše. — Obljubljene »Rokovnjače« nadaljevanje »Legionarjeva« sedaj ne bomo igrali radi nastalih nepričakovanih ovir. Pač pa bomo podali za zaključek letošnje sezone krepko kmečko in življenjsko resnično igro »Užitkarja«. »Rokovnjača« pa so preloženi na poznejši čas.

nograde ter podpiral reveže, za kar mu naj bo plačnik Vsegamogočni v nebesih. Zapuščena žena in dva sinova, katerim izrekamo našo iskreno sožalje, ter ne pozabimo na dobrega Tončka, spominjamo se ga v molitvi!

Sv. Marijeta n. Gasilska četa Kv. Marijeta n. Pt. priredi v nedeljo dne 6. maja proslavo za obstoj petletnice, blagoslovitev novega gasilskega prapora, ki je delo čt. solskih sester v Mariboru, popoldne ob pol treh pri gasilnem domu v Gorišnici, po blagoslovitvi zabijanje graviranih zlatih žrebcev z imeni naših darovalcev, ki jih je lepo število okoli 120. V slučaju slabega vremena pa se preloži blagoslovitev na drugo nedeljo dne 13. maja.

Slaptinci. Tukaj je umrl v starosti 67 let g. Franjo Švagl, posestnik in slikarski mojster. Pokojni se je udeležil svetovne vojne ter je takoj po končani vojski dal sezidati krasno kapelico na čast Vsemogočnemu za srečno povrnitev. Zelo dosti je tudi storil za gasilno društvo, katerega je bil ustanovni načelnik, za kar je tudi leta 1928 sprejel častno diploma. Veliko je storil za veteransko društvo, kateremu je predsedoval do svoje smrti, ga ustanovil in bil član nepretrgano 25 let. Da je bil pokojnik res ideal društva, je pričala udeležba na njegovi zadnji poti, katere so se udeležili gasilci iz cele bivše šentjurske župe in veteranci štirih društev z gasilsko godbo na čelu, ki mu je zaigrala zadnje žalostinke. Ob odprtem grobu se je zahvalil v imenu društva vsem, ki so spremili rajnega na zadnji poti in vzel slovo od pokojnega sotovarša, komandir veterancev Lojze Lupša. Bodi mu ohranjen blag spomin, ostalim naše prisrčno sožalje!

Pršetinci pri Sv. Tomažu blizu Ormoža. Dne 23. aprila sta se vršili pri nas popoldan dve poroki. Veranika Novak iz ugledne hiše, vdova po rajnem Vincencu Veldin, si je vzela za druga na pot življenja Skuhala Marilina iz domače vasi. Druga, Marija Vaupotič, hčerka lani preminulega Matevža Vaupotiča, kmeta v Pršetincih, je podala roko Horvat Alojziju, prevozniku pošte Sv. Tomaž—Ormož. Obema paroma ključem v imenu bližnjih in daljnjih okoličanov: Bilo srečno!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Gotovo si mislite, da naš dopisnikar počiva v zimskem spanju, pa

Šmiklavž pri Slovenjgradcu. Dne 15. aprila je preminul tukajšnji odlični posestnik Anton Pritožnik, po domače Stih v Šmiklavžu, v najlepši moški dobi šele 54 let. Po šesttedenskem bolehanju je postal žrtev hude bolezni legarja na možganih. Pokojni Stih more tukajšnjim možem in mladeničem v mnogem oziru služiti kot vzgled. Bil je zelo delaven, trezen in varčen mož. Najprej je skozi 20 let gospodaril na veliki pa zelo težavni kmetiji pri Spodnjem Potovniku na Graški gori. Nato je leta 1927 to kmetijo, ker so mu plazovi veliko škodo delali, prodal in kupil za 1 milijon kron tukajšnje lepo in veliko Stihovo posestvo. Kljub hudim časom je znal svoje gospodarstvo v ravnovesju ohraniti in je bil izmed redkih kmetov, ki nimajo dolga. Bil je zelo razumen mož, navadno je bil občinski odbornik, skozi eno dobo je bil celo župan bivše tukajšnje občine, nazadnje je bil načelnik tukajšnjega cerkveno-skladnega odbora in je z veliko skrbnostjo izvršil obširna popravila pri župnišču in mežnariji. Kar se mora pa posebno povdarjati, je bil pokojni Stih vzoren katoliški mož, njegova hiša je bila posvečena Jez. Srcu, bil je, edini izmed tukajšnjih posestnikov, član 3. reda sv. Frančiška in član Apostolstva mož. Bil je velik cerkveni dobrotnik, za nabavo novih zvonov je daroval veliko svoto 10.500 kron. Njegov pogreb je bil prav veličasten, g. župnik je govoril vrlemu možu v slovo. Vzglyednemu in zelo zaslužnemu možu ohranimo hvaležen spomin!

Zgornja Poljskava. Žalostno so v soboto dne 21. t. m. zaklenkali zvonovi na Zgornji Poljskavi in žalostno je v naših srcih odjek-

nila vesti, da je zapustil to solzno dolino, spreviden s sv. zakramenti, mladi, 30letni posestniški sin Robar Ivan, edini sin daleč naokoli znane in spoštovane rodbine v Gaberniku. Jekla, najhujša uničevalka mladih življenj, je pretrgala nit njegovega življenja in s tem odzela staršem edino oporo na stara leta. Dolgi šest let si se, nepozabni in dragi nam Ivan, boril junaško proti tej kruti morilki, iskal pomoči pri zdravnikih, v zdraviliščih, v Rogaški Slatini in na Golniku; noč in dan sta čuvala pri tebi s strahom in nado v srcu skrbna roditelja, a žal, vse zaman. Bolezen je bila močnejša od tebe, dolgo si se upiral, a končno si podlegel. Rajni je dovršil kmetijsko šolo v St. Juriju, kjer si je pridobil mnogo temeljitega strokovnega znanja, ki ga je s pridom uporabljal pri gospodarstvu. Tako je skupno s skrbnim očetom povzdignil posestvo do take veljave, da služi vsem vaščanom za vzor. Blagi pokojnik naj v miru počiva, dobrim staršem naše sožalje!

Sv. Barbara v Halozah. Priplaval je angel smrti ter pobral te dni iz naše sredine pridnega moža, gospodarja zelo uglednega Antona Bratuška, posestnika v Gradiščah, v starosti 59 let. Bil je več let naročnik »Slovenskega gospodarja« in drugih nabožnih listov, naklonjen cerkvenim uslužbencem, kakor tudi vsem revežem. Kdor ga je obiskal na njegovem domu, ga je postregel po možnosti. Omenjeni je bolehal že dolgo časa, nakopal si je bolezen v svetovni vojni. Zgradil si je lep nov dom ter uredil svoje posestvo tako, da je drugim za vzgled. Nekdaj v mladih letih je vršil tudi službo cerkovnika v župni cerkvi Sv. Barbare, zato mu je tudi g. župnik Grobler v zadnje slovo pri odprtem grobu govoril poslovljne besede, da so navzoče ganile do solz. Med drugim je g. župnik omenil, kako je pokojni natančno in vestno gojil svoje vi-

gre za žive slone, ampak za take iz slonove kosti, rezbarije Indijca, ki bi se bil rad dokopal do avtomobila, a ni imel toliko denarja, da bi si bil izpolnil največjo željo. Lepega dne se mu je prismetljajala sreča v podobi Angležinje, ki bi se bila rada vrnila po večletnem bivanju v Indiji nazaj na Angleško, poprej pa je hotela prodati svoj avtomobil. Ko je že popraševala okrog zastoj po kupcu, so ji imenovali ime indijskega rezbarja. Možu je dopadel avto, a kakor rečeno, mu je manjkalo za nakup denar. Konečno je ponudil Angležinji kot protivrednost 20 tisoč slonov

Po zmagi in pri daljšem odmoru je imel stari Draša dovolj prilike, da je kratkočasil branilce ob dolgih večerih z zanimivimi doživljaji iz svojega življenja.

Kot propovednik je hotel imeti poprej z dobro kapljico uglajeno grlo in povrh ga je še bilo treba lepo prositi, da je zaupal mladim in starejšim radovednežem svojo zgodovino. Najrajši je začel z dogodkom, ki je tvoril nekaj mejnik vseh njegovih doživetij in mu je vsilil vojaško suknjo. Da bi ga vsi natanko razumeli, je dvignil Draša jezik s posebnim poudarkom in pričel:

»Predvsem morate znati, da sem ravno tako Veržejec ko »hauptman« Ropoša. Le to je šent, ker nisem nikdar poznal ne očeta in ne matere! Starša sta morala biti ubogi pari, da sta rajši poprej pobegnili iz obmurske solzne doline, predno sem si utegnil utisniti spominu: kaka in kaj sta bila. Bog jima nakloni raj kljub brezbriznosti za mojo odgojo in usodo, za katero so poskrbele v moji nežni mladosti dobre veržejske mamike.

Pri Ropoševih sem bil za pastirja. Pod klobukom in v hlačah za malaga hlapca in po dvajsetem letu

mi je zaupaval tu in tam Karlov oče par konj. Na Ropoševini je bilo že tedaj dovolj dela in jela. Mi odrasli »čehi« smo radi čutili za nedelje in praznike kaj okroglega v žepu, za kar je bila trda.

Nekaj veržejskih postopačev je izsledilo po doljnelendavski šumah kostanjeva drevesa, za kojih debeli sad se ni brigal ne ogrski graščak in ne tlačan. Kar cele koše kostanja so prinašali preko Mure in ga prodajali ob nedeljah po Radgoni, Ljutomeru in celo po Čakovcu. Zaslužek ni bil bogzna kaj, nekaj je le vrgel, saj je bil kostanj zastoj in trud se je izplačal. Hitro sem bil pri kostanjarjih. Osvojil sem si Ljutomerski trg. Za župnišče in za boljše hiše sem izbral debelejšo in skrbno prebrano blago, kateremu ni bil kos nobeden drugi. Premožnejši Ljutomerčani so pekli, kuhali ter jedli le Drašekov kostanj. Kostanjeva trgovina je cvetela seve le na pozno jesen, in sicer nekaj nedelj.

Slo je ono jesen h kraju s kostanjem, ko mi je naročil g. Ljutomerski župnik, naj bi poskrbel zanj in za župana par večjih brent tega zlahtnega sadu v jezicah. Neizluščen kostanj se ohrani daleč v zimo in je

ni res, veselih novic nima kaj poročati, malovrednih pa noče širiti med čitatelje »Slov. gospodarja«. Predzadnjo soboto, ko je divjala strašna nevihta, je strela udarila v gospodarsko poslopje posestnika Josipa Križaniča v Slaptincih. Domačim gasilcem se imamo zahvaliti, da požar ni objel cele vasi, ker so hiše večinoma lesene in s slamo krite. Naši požrtvovalni gasilci so bili takoj na mestu nesreče s svojo novo motorno brizgalno in so napeli vse moči, da so rešili sosede strašne nesreče, ki bi je zadela brez gasilske pomoči. Rešili so tudi svinjske hleve pogorelcu, ki so bili zraven gorečega poslopja. Ljudje so kar strmeli, ko so gledali, kaj je zmožna motorna brizgalna, katero so si nabavili v minulem letu in so bili sedaj prvič z njo v pomoč bližnjemu. Posebne zasluge si je stekel poveljnik gasilskega društva Suhač Tomaž za njegovo spretno vodstvo pri gašenju in za njegovo neumorno delo v gasilni četi. Njegova zasluga je, da ima četa tako dobro motorno brizgalno. Upamo, da bodo tudi v bodoče vedno pripravljeni za pomoč bližnjemu.

Nazarje v Savinjski dolini. Odšel je od nas na Brezje naš dobri, daleč na okoli znani in priljubljeni g. pater Vladimir Bobek. Otroci so izgubili z njim ljubljenega kateheta, klavirice in križarji blagega voditelja, župljani pa dobrega in skrbnega duhovnega očeta. Naj Bog blagoslovi njegovo nadaljnje delovanje!

Gospodarske zanimivosti.

Občni zbori treh posojilnic.

Danes priobčujemo poročila z občnih zborov treh posojilnic: Spodnještajerske v Mariboru, Ljudske v Celju in Kmetске v Ptuj. Ob tej priliki moramo poudariti sledeče:

Vse posojilnice kljubujejo danes največjim težavam. Oni, katerim so služile in še služijo, to so vlagatelji in posojilojemalci, so jim manj prijateljsko naklonjeni. Vlagatelji hočejo vse ven, posojilojemalci nočejo oziroma ne morejo vračati posojil. V. Križanič Križanič je v naši državi pravičljivi gospodar, ki hoče vse ven, posojilojemalci nočejo oziroma ne morejo vračati posojil. V. Križanič Križanič je v naši državi pravičljivi gospodar, ki hoče vse ven, posojilojemalci nočejo oziroma ne morejo vračati posojil.

mogoče zabavati z njim želodec ne le pri vinskem moštu, da, celo ob poliču že pretočenega vina.

Sama peklenska skušnjava me je obsenčila pri fajmoštrovem naročilu. Vrinilo se mi je na misel: Drašek, kaj bi bilo, če bi ti enkrat nekoliko potegnil ljutomersko gospodo? Nisem se udal kar na mah skušnjavcu. A zmoget me je le in zagazil sem v goljufijo. Nabral sem po dolnjelendavskih gozdovih ježičnatega kostanja in ga spravil v Veržej, kjer sem ga izluščil.

Takrat sem spustil v žep dvojni dobiček. Luščeni kostanj sem prodal najprej po Ljutomeru na drobno; prazno facje ali ježičje sta plačala župnik in župan kar povprek, ne da bi si bil ogledal kateri robo natančneje. Iz trebušastih brent sem sesul ježičje v kot pivnice v župnišću in pri županovih. Zanesli so se na moje poštenje in radi tega mi je uspela prevara brez truda.

Kako sta luščila trška gospoda po prvem pretočenju vina prazno facje, ali sta ga pekla ali kuhala, še do danes ne znam. V svoji mladostni kratkovidnosti sem se rezal lumpariji. Šele drugo jesen sem se do-

mislil, da sem si zaprl z goljufijo Ljutomer za vselej. Pohajal sem s kostanji v Radgono in k Veliki Nedelji.

Lepega dne me je srečal pri prenašanju kostanjevega bremena k Veliki Nedelji konjar ljutomerskega g. župnika. Pravil mi je, kako se vsi čudijo, zakaj me ni več v Ljutomer. Kar sline se cedijo tržanom po mojem okusnem in debelem kostanju. Niti z besedico se ni dotaknil, da bi se bil kdo hudoval radi plačane potegavščine s praznim ježičjem.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.

Že 26 let deluje Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru. Na tisoče ima vlagateljev, članov pa ima 4675. Kljub velikemu

pomanjkanju gotovine je splošno znano, da je v Mariboru ena najtrdnjših. To se pozna tudi iz tega, da njene hranilne knjižice nihče ne prodaja, ampak vsak za njo zahteva vseh 100% vrednosti. Ako bi ljudje mogli vračati posojila, bi Spodnještajerska izplačevala vse vloge v celoti. Vse nove vloge pa nalaga tako, da jih ima takoj razpoložljive in ljudje so začeli že vlagati, tako da ima zavod teh novih vlog že nad 1.500.000 Din. Teh vlog seveda ne sme uporabiti za izplačilo starih vlog, zato more stare vloge izplačevati le v toliko, kolikor odplačujejo stara posojila. **Nove vloge pa kot rečeno vsak dan vse v celoti izplačuje.**

V stanju posojil in hranilnih vlog v preteklem letu ni bilo velikih izprememb. Posojila so se zvišala za 3.156.209,95 Din, vloge so se znižale za 3.156.454,09 Din. Ves denar ima Spodnještajerska dobro naložen in ne bo imela zaradi svojih naložb pri drugih denarnih zavodih, ki jih je 15 po številu, nikake občutne škode. Tudi posojila so vsa popolnoma zavarovana. Za kako malenkostno izgubo, ki bi

V Kopenhagenu na Danskem so se vršili spopadi med policijo in stavkujočimi mornarji in kurjači.

mislil, da sem si zaprl z goljufijo Ljutomer za vselej. Pohajal sem s kostanji v Radgono in k Veliki Nedelji.

Lepega dne me je srečal pri prenašanju kostanjevega bremena k Veliki Nedelji konjar ljutomerskega g. župnika. Pravil mi je, kako se vsi čudijo, zakaj me ni več v Ljutomer. Kar sline se cedijo tržanom po mojem okusnem in debelem kostanju. Niti z besedico se ni dotaknil, da bi se bil kdo hudoval radi plačane potegavščine s praznim ježičjem.

Po temeljitem preudarku in po vseh predvidenih varnostnih pripravah sem mahnil z brento prihodnjo nedeljo v Ljutomer. Prodal sem blago brez poziva na obračun radi lanske potegavščine. Župnišče in župan sta poslala služinčad po več meric kostanja. Tri nedelje eno za drugo mi ni nikdo niti z mezincem pokazal, ker sem bil vnovčil kostanjeve odpadke za užiten sad.

(Dalje sledi.)

in kupčija je bila gotova. Na ta način je prišla Angležinja v posest najbolj redke živalske zbirke, ki sploh obstoja. Sloni so upodobljeni natanko po naravi. Videti je živali na potu k vodi, kako se igrajo, slonovke z mladiči, kratko in malo slone v vseh mogočih položajih in velikostih. Kak umetnik da je ta indijski rezbar, je razvidno iz tega, da so najmanjši sloni izrezani v velikosti grahovega zrna. Angležinja je z zamenjavo rabljenega avtomobila za 20 tisoč res umetniško izdelanih slonov na nepregledno visokem dobičku.

Kupujte pri naših inserentih!